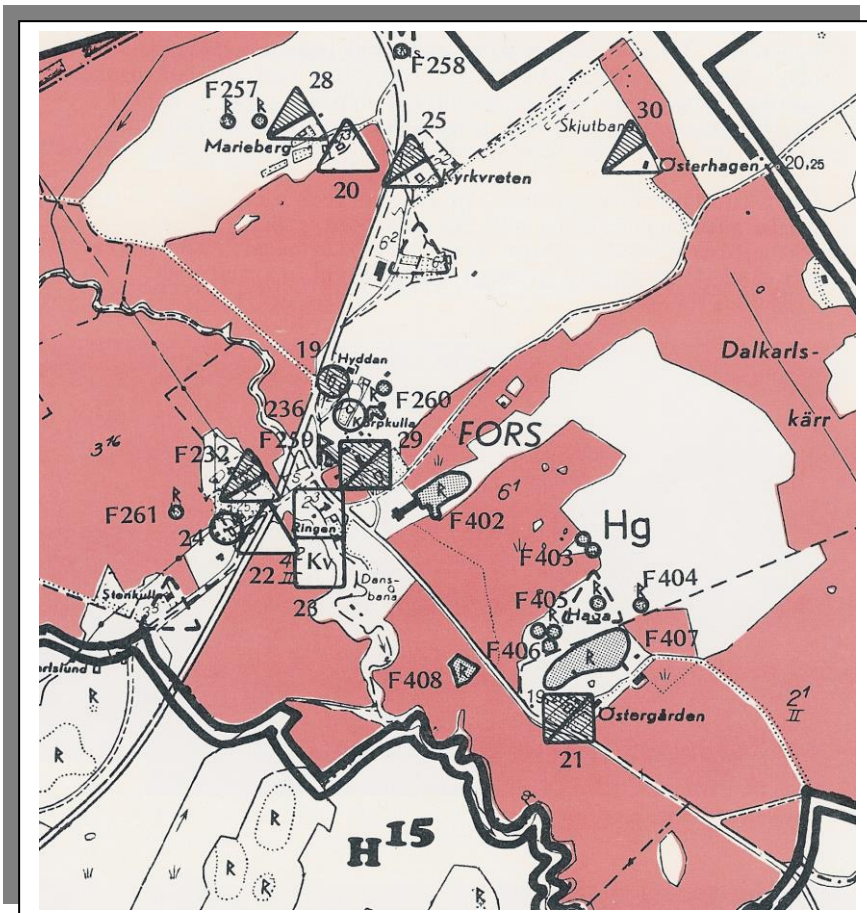


Fornminnen och äldre kultur

Länsstyrelsen gjorde 1980 ett förslag till kulturmiljöprogram för Haninge kommun där Forsbygden utgör en viktig och värdefull del.



Inventeringskarta från utredningen som visar markerna runt Fors. Hänvisningar med bokstaven "F" (fornlämningar) beskrivs här intill.

Beskrivning av fornminnen

- F 232 Stensättning, rund, finns på kullen i Westerfors intill den s.k. Skomakargården
- F 257 2 runda stensättningar i backen ovanför Marieberg, idag väl synliga i den kraftledningsgata som går i öst-västlig riktning.
- F 258 Milsten av kalksten, inskrift "½ SOTHOLMS HÄRAD", stenen nu flyttad i samband med vägbygget, finns omedelbart till höger vid uppfarten till Marieberg.
- F 259 Runstenen SÖ 237 vid uppfarten till Fors Herrgård, se nästa sida.
- F 260 Gravhög, 15 m i diameter med "2 treuddar", ligger öster om ligger öster om Korpkulla/Rosenborg strax norr om Fors 1.
- F 261 Hög, c:a 14 m i diameter, ligger på en holme i åkern väster om f.d. Gästgivargården.
- F 402 Gravfält med 2 högar, 4 resp. 5 m i diameter samt 17 runda stensättningar. Finns i hagen öster om ladugårdsbyggnaden.
- F 403 Två husgrunder, vid torpet det rivna torpet Haga, norr om Fors Östergård. Oklart om det är torpets grunder.
- F 404-406 Stensättningar, runda
- F 407 Gravfält med hög, 11m i diameter, samt 29 söt runda stensättningar Finns i skogspartiet omedelbart norr om Fors Östergård
- F 408 Gravfält med 10 runda stensättningar, finns på en holme NNV om Fors Östergård mellan gamla vägen och ån.

Dessutom finns en rund stensättning och ett mindre gravfält norr om Skarplöt beskrivna.

Runstenen vid Fors

Vid uppfarten till gårdsplanen till Fors No 1 står en runsten, nästan som en grindstolpe.

Stenen med Runverkets beteckningen Sö 237 har flyttats från Åby Prästgård. Anledningen till flytten är okänd men under 17-1800 talen var det vanligt att pryda gårdsplaner och parker med stenar utan tanke på ursprunglig hemvist.

(Harry Runqvist, Haningebygden, dec. 1975)



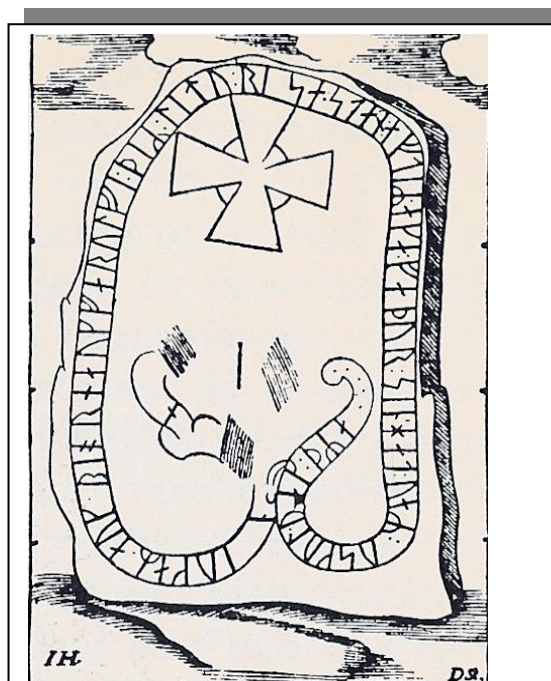
Forsstenens inskription enl. Harry Runqvist:

**Tore och Täg'n läto resa denna sten
efter Fastbjörn, Täg'n's fader, och Tore
efter Anund sin son**

En saknad sten

Den nedan avbildade runstenen fanns enligt tillgängliga uppgifter på Fors i slutet på 1600-talet men är sedan spårlöst försvunnen.

Kanske har den använts som grundsten vid någon byggnation och kan möjligen återfinnas i framtiden.



Runstenen, Fors Sö 238, finns avbildad 1686 med sedan försvunnen och förgäves eftersökt. Ofullständig tolkning:

**... och Björn och Farulv de läto resa
stenen efter Åke, sin fader. Han var...**